

Acésta fóia ese
cate 3 róle pe luna
si costa 2 fiorini v. a.
pentru membrii aso-
ciatiunei, éra pentru
nemembrii 3 fr.
Pentru strainatate
1 galbenu cu porto
postei.

TRANSILVANI'A.

Fóia Asociatiunei transilvane pentru literatur'a romana
si cultur'a poporului romanu.

Abonamentul se
face numai pe cate
1 anu intregu.
Se abonédia la Comi-
tetulu asociatiunei in
Sibiuu, séu prin posta
séu prin domnii co-
lectorii.

Nr. 20.

Brasiovu 15. Octobre 1875.

Anulu VIII.

Sumariu: Raportulu secret, II. despre activitatea comit. asoc. trans. pre a. 187⁴/₅. — Raportulu bibliot. asoc. pre 187⁴/₅. — Despre unele midiulóce, care ar' poté ameliora starea materiala a poporului romanu. (Fine.) — Documente historice din 1848 et 1849. (Urmare.) — Convocare. — Concursu. — Publicarea baniloru incursi.

Raportulu secretariului II. despre activitatea comitetului asociat. trans. pre anulu 187⁴/₅.

Prea onor. adunare generale!

I.

Comitetulu cere permissiunea prea onor. adunari generale, cá inainte de ce aru raportá despre activitatea asociatiunei pre anulu care espiréza degiá, se amentésca si aici acelu tristu si durerosu evenimentu, care a fostu un'a dein acele impregiurari inevitabile si de influintia decidietória, care a motivatu pre adunarea gener. extraordinaria dela Alb'a-Iuli'a tienuta in 18. Iuliu a. c., cá se defiga de locu alu adunarei gener. acestu orasiu, unde ne aflamu degia adunati. Acestu tristu evenimentu, cumu este prea cunoscutu, fù neasceptat'a perdere a prea iubitulai si prea demnului nostru presiedinte, a Escel. Sale dlui Lad. Bas. Bar. de Popu, a acelui prea stralucitu barbatu nationale, alu carui nume si dulce memoria, nu numai se voru perenná pentru totu déun'a, in analele acestei asociatiuni, ci acele voru ocupá cele mai stralucite si mai frumóse pagine si in istori'a natiunei romane. Posteritatea recunoscatória, cu pietate si reverentia isi va dá tributulu recunoscintei sale facia cu immortalile merite si sacrificia ale acestui inaltu defunctu.

Momentulu celu mai tristu, mai durerosu si mai suprimatoriu fù, candu comitetulu asociatiunei in siedinti'a sa extraordinaria dein 18. Fauru a. c., trebúf se afe dein raportulu demnului seu vicepresiedinte, cumu-ca Escel. Sa Lad. Bar. de Popu, presiedintele si conducatoriulu acestei asociatiuni, pre unu restempu frumosu de 8 ani, nu mai este in midioloculu nostru, nu mai este intre celi vii. Comitetulu dinpreuna cu vicepresiedintele seu, la primirea acelei prea triste faime, petrunsu de cea mai adunca dorere pentru perderea nereparabila, s'a simtitu datoriu in procesulu seu verbale, a dá espressione acestoru simtiente de cea mai profunda condolentia, facia cu acestu prea tristu evenimentu, si acestu tristu actu de condolentia, pre cale telegrafica s'a adusu numai decatu si la cunoscintia prea demnei si prea stimatei familie a inaltului defunctu, totu in acea siedinti'a s'au esmisu dispositiunile necesarie, cá asociatiunea se

fia representata la ceremoni'a inmormentarei repausatului presiedinte, tienuta in Pest'a la 20 Fauru a. c., prin un'a deputatiune de 4 membrii ai sei, ér' la solenitatea astrucarei, tienuta in acestu locu, s'a representatu prin doi membrii esnisi dein sinulu seu. — Cu acésta amentire la acestu locu, comitetulu era datoriu prea scumpei memorie a neuitatului seu fostu presiedinte.

II.

Comitetulu vine acum a raportá in generale, despre activitatea asociatiunei transilvane, pre restempulu anului 187⁴/₅, adeca dela adunarea tienuta la Dev'a in 10—11. Aug. 1874 pana la adun. presente.

Comitetulu asociatiunei in decursulu anului espiratu, a tienutu cu totulu 16 siedintie, dein care 10 ordinarie, ér' 6 extraordinarie.

Comitetulu, precum se dovedesce dein procesele verbali a le aceluia, publicate in totu coprinsulu loru, in fóia asociatiunei, s'a ocupatu in siedintiele sale, pre langa alte afaceri curente, cu urmatoriele lucrari:

Conformu conclusiunei luate in adunarea gener. dela Dev'a sub Nr. prot. XXI. XXII. mai inainte de tóte s'au emisu necesariele dispositiuni pentru impartirea stipendiiloru si ajutorialoru asociatiunei, prelimitate pre anulu 187⁴/₅. Aceste cá si pana acum, se conferira pre cale concursuale, observandu-se si cu asta ocaziune, cá si pana aici, principiulu adoptatu, cá aceli teneri, carii in anulu precedente se bucurara de vre-unu stipendiu dein partea asociatiunei, se se lase si pre an. scol. 187⁴/₅ in usuarea avutelor stipendia, déca acelia, satisfacundu conditiuniloru recerute, le-au meritatu prin progresulu doveditu in studia si prin portarea morale.

Astu-féliu pre an. scol. 187⁴/₅ se impartira stipendiele asociatiunei urmatoriloru teneri concurenti:

1) Doue stipendia de cate 400 fl. se conferira teneriloru Michailu Bas, Lazaru si Ioane Baiulescu, ambii ascultatori la institutulu politehuicu dein Vien'a. Acestia se bucurasera si in anii scolastici precedenti, de aceste stipendia.

2) Unu stipendiu de 150 fl. se conferi tenerului Avramu Armeanu, juristu la academi'a reg. dein Sibiuu, carele 'lu usuase si in anulu scol. precedente.

3) Doue stipendia de cate 60 fl. se dadera sco-

lariloru Marcu Munteanu si Emil. Popoviciu, ambii ascultatori de scóla reale din Sibiiu, carii usuasera aceste stipendia si in anii scol. precedenti.

4) Unu stipendiu de 60 fl. dein fundatiunea Nicolae Marinoviciu sen., se conferí lui Emiliu Viciu, studente in I. class'a gimn. la Muresiu-Osiorheiu.

5) Altu stipendiu de 60 fl. dein fundatiunea anonima dein comitatulu Dobocei, se conferí lui Vasilie Popu, studente in a IV. cl. gimn. la Gherla.

Asemene se impartira si ajutoriale preliminate de adunarea generale in interesulu incoragiarei romaniloru pentru de a imbraçisiá diversele ramuri de meserii, cá totu atati factori importanti ai prosperarei nationale; astu-feliu:

a) Done ajutoria de cate 36 fl. se conferira concurentiloru Samuilu Baltiesiu din Vizocn'a, sodalu de pantofariu in Sibiiu, si lui Gregoriu Muresianu, sodalu de cismariu in Alb'a-Iuli'a.

b) Diece ajutoria de cate 15 fl. se conferira concurentiloru Demetriu Sechelu dein Saschizu, invetiacele de lacatariu in Brasiovu; fratiloru Georgiu si Ioanu Babosiu din Archit'a, celu deintaiu invetiacele de croitoriu, alu doilea de mesariu in Brasiovu (colectivu); lui Georgiu Talcanu dein Sacelu, invetiacele de pantofaria in Brasiovu; lui Ioanu Manu dein Brasiovu, invetiacele de cojocaria acolo; lui Nicolae Flasieru dein Saschizu, invetiacele de mesariu in Brasiovu; lui Georgiu Balomiri dein Balomiru, invetiacele de pantofaria in Oresthia; lui Const. Munteanu (alias Muntenescu) dein Mihesiu, invet. de pantofaria in Clusiu si lui Ioanu Pop'a dein Frat'a, invetiacele de rotaria érași in Clusiu (colectivu); lui Iuliu Podob'a dein Top'a desiarta, invet. de fauria in Clusiu; lui Nicolae Furnica si George Vestemianu, ambii invetiacei de papucaria in Sibiiu, in fine, lui Ioanu Siandru dein Vistea inferióra, invet. de cismaria in Fagarasiu.

c) Totu conformu conclusiunei susu-amentite a adunarei generale, s'a mai datu unu ajutoriu de 200 fl. in favórea scólei centrale rom. dein Lapusiulu ungrescu.

Asia dara asociatiunea nóstra a sacrificatu pre altariulu culturalei, cum si pentru incuragiarea romaniloru la inbracisiarea si promovarea industriei, dein mediulócele sale, si pre anulu 187⁴/₅ sum'a de 1612 fl. (Siedinti'a comitetului dein 15 Septembrie 1874 § 108 dein 10. Novembre 1874 § 143, 144).

Conformu conclusiunei adunarei gener. sub Nr. prot. XXX. s'au esmisu dein partea comitetului provocari catra redactorii diuarielor dein Monarchi'a austro-unguresca, cá se benevoiésca a oferí pre seam'a asociatiunei, cate unu esemplariu dein diarietele respective, dela prim'a aparere a acelora. Dupace pre calea indigitata nu s'au potutu procura diarietele respective, s'au esmisu pre calea diarielor romane, apeluri catra aceli domni, cari dispunu de esemplaria complete dein diarietele romane, cá se le ofereze pre seam'a asociatiunei gratuitu, séu pre langa óre-care

remuneratiune. Deintre 3 oferte incurse in urm'a aceloru provocari, comitetulu a fostu in stare a poté primí numai ofertulu dlui invetiatoriu in Domanu (Banatu) Iosifu Olariu. — Si-tiene in sa de datoria a starui si pre viitoriu pentru procurarea collectiuniloru de diferite diarie romane pre seam'a bibliotecei asociatiunei, si eventualmente pentru completarea unoru collectiuni ce esistu degiá. (Siedinti'a comitetului dein 31. Augustu 1775.)

Conformu conclusiunei totu de sub Nr. prot. XXX. s'au esmisu provocari catra directiunile despartimenteloru cercuali ale asociatiunei, cá se recerce pre acei domni membrii, carii voiescu a tiené disertatiuni dein obiecte practice, cu ocasiunea adunariloru gener. cercuali ale despartimenteloru, cá acele se le prelucre intr'unu limbagiu mai populariu, in forma de predice séu altu-cum, cá astufeliu tiparindu-se, se se póta impartí intre poporu. Dein disertatiunile tiente cu ocasiunea adunariloru cercuali, s'a si observatu, cum-cà respectivii disertatori, au inceputu a prelucrá si tractá teme de folosu practiculu pentru poporu. dein diverse specialitati, cumu: dein agronomia, economia, industria etc.

Conformu conclusiunei adunarei gener. de sub Nr. prot. XXXI. s'a adusu la cunoscinti'a publica, pre calea diarieloru nationali, cum-ca comitetulu asociatiunei este impoteritu de adunarea gener. a estradá diplome de recunoscintia publica, pentru aceli preoti, docenti, ori alti barbati romani, carii pre calea directiuniloru despart. cercuali resp. voru documentá, ca dupa svatulu, indemnulu si impulsulu loru, 10 baieti romani, imbracisiara carier'a meserieloru, séu ca 10 baieti cercetéza scólele normali si superioare (Siedinti'a comit. dein 15 Septembrie 1874 § 116). Pentru estradarea de atari diplome de recunoscintia in decursulu anului ce espiréza, s'au facutu propuneri numai dein partea sub-comitetului despartimentului cercuale alu Brasiovului, si comitetulu speréza, ca dnpa primirea informatiuniloru necesarie, ce s'au cerutu, va poté satisface dorintieloru respective.

Conformu altei conclusiuni a adunarei gener. de sub Nr. prot. XXV., comitetulu n'a lipsitu a luá dispositiunile necesarie si pentru recomandarea foiei agronomice, edate de Stef. Popu. Respectivele directiuni ale despart. cercuali fura recercate a conlucrá dein tóte poterile pentru spriginirea si popularisarea acelei foi, ce are de scopu a tractá cestiuni dein sfer'a economiei si agriculturei.

Comitetulu isi inplinesce o prea placuta si sacra datorintia, candu vine cu asta ocasiune, a aduce la cunoscinti'a prea on. ad. gen., cum-ca anulu d'intre celi mai distincti barbati, anume: Domnulu directoru alu internatului liceului Mateiu Basarabu dein Bucuresci I. M. Riureanu, pentru eternisarea memoriei repausatului seu frate Radu M. Riureanu, a oferitu 60 Napoleoni cu acea dorintia si vointia espresa, cá acea suma se se inscrie la averea acestei asociatiuni, cá capitalulu de fundatiune sub titlulu: „fon-

dulu repausatului Radu M. Riureanu⁴, cu conditiune, că capitalulu remanendu neatinsu, procentele anuali se se intrebuintieze in folosulu junimei studiöse.

Comitetulu esprimendu multiamit'a si recunoscint'a cea mai cordiale amentitului domnu oferente, a decisu, că fundatiunea respectiva se se administreze separat, si procentele anuali se se intrebuintieze conformu dispositiuniloru coprense in § 26 din statute. cu considerarea intentiunei fondatorului, baste pre § 2. dein statute (Siedinti'a comit. dein 10. Novembre 1874 § 130.)

Asemenea repausatulu Ioanu Gallianu fostu parochu in Tasnad-Szarvad a testatu asociatiunei avere sa; sum'a acelei averi nu se póte eruá acuratu pana la finirea pertractarei judecatoresci, ce se afla in cursu. Comitetulu intempinandu cu profundu respectu si viia recunoscintia ori ce sacrificia si oferte facute in favórea asociatiunei nóstre, si-a tienutu de datoria a dá espresiune in procesulu verbale semtieminteloru de pietate si recunoscintia, facia cu amentitulu testatoru, si a dispuue publicarea testamentului respectivu.

Fóia acestei asociatiuni „Transilvani'a“ continua a se edá si in anulu curente; ea se afla degiá in 8-lea anu alu esistentiei sale; ea, ce e dreptu costa óre-cari sacrificia materiale dein partea asociatiunei, insa aceste sacrificia se recompenséza prin folósele morali si spirituali, ce le aduce acea fóia, in interesulu promovarei culturai si a literaturai. Si se speréza, că de si acea de presente nu este spriginita dupa dorentia si recerintie, totusi va veni tempulu, candu ea va fi cautata cu celu mai mare zelu dein partea posteritateri, că si alte producte literarie de asemene importantia istorica. Si altu-cumu asociatiunea dupa § 33. dein statute este indatorata a edá o fóia periodica, destinata pentru latirea mediulóceloru promovarei literaturai si culturai romane. — Dein amentit'a fóia se imparte unu numeru considerabile de exemplaria gratuitu pre la societatile de lectura ale junimei romane studiöse de pre la diverse institute, pentru bibliotecile diverseloru institute nationali, cum gimnasia, seminaria, scóle normali, cum si pre seam'a unoru scole popularie provideute cu bibliotecii.

Dein prenumeratiuni pentru numit'a fóia au incursu pre anulu 1874 pre tempulu dela 1. Ian. - 31. Decembre 1874 numai 527 fl. 15 cr.; s'a spesatu pentru edarea aceleia 825 fl. 55 cr. — Combinandu deci veniturile si spesele la care se adange si remuneratiunea Redactorului de 400 fl., resulta unu superogatu pre 1874 de 614 fl. 61 cr. — Numerulu prenumerantiloru pre anulu curente se suie abé la 216 insi. (Siedinti'a comit. dein 2. Martiu 1875.)

S'a recomandatu caldurósei imbracisiasi si spriginiri dein partea publicului romanu si cu deosebire dein partea tenerimei rom. opulu intitulatu: „Margaritarie“ edatu de dn. protopopu in Satmariu, Petru

Branu, unu opu ce contine multe sententie frumóse filosofice practice, culesse dein mai multi autori clasici, cum si dein auctorii crestinesci, dein primii seoli ai crestinismului. (Siedinti'a din 13. Martiu 1875).

In caus'a incassarei tacselor restante pre anii trecuti, care se urca la o suma considerabila, inca s'au emisu noue provocari, atatu catra directiunile despartimenteloru cerc. ale asociatiunei, catu si catra domni colectorii in acele parti, unde nu s'au infintiatu inca pan'acumu despartimentele cercuali, indigitanduse cu acea ocaziune, si modalitatea, de carea au se se folosésca cassarii despartimenteloru si respective colectorii pentru mai usiór'a incassare a tacselor restante. In nexu cu acésta, si in interesulu deslucirei cestiunei, 'si permite acestu comitetu a adnce la cunoscintia, cum-ca exista unu conclusu alu adunarei generali dein 1865, in puterea caruia tacsele restante ce s'au solvitu, suntu de a se computa dupa sírulu aniloru. Cass'a pana in presente s'a tienutu strinsu de procederea prescisa prin amentitulu conclusu. Inse dupace dein unele parti s'a manifestatu dorint'a, că comitetulu se faca pasii necesarii la present'a adunare generale, că aceeasi se reasume si respective se modifice amentitulu conclusu, in acelu sensu, ca tacsele solvite se se inscrie si compute pre aceli ani, pre carii se dechiara respectivii membrii, ca voiescu a le solvi: comitetulu vine a rogá deci prea onor. adunare gener., că se benevoiésca a luá dispositiunile ce le va affá de necesarie si mai coresponditorie in obiectulu dein cestiune. (Siedinti'a comit. 8. Iuniu si 8. Iuliu 1875.)

Comitetulu se semte datoriu a raporta cu asta ocaziune si despre activitatea sub-comitetului despartimenteloru cercuale ale asociatiunei, desvoltata in decursulu anului 187⁴/₅, atatu pre terenulu morale, catu si celu materiale.

Unele dein acele subcomitete, desvoltara un'a activitate laudabila pre terenulu promovarei culturai poporale. Intre aceste subcomitete, merita a se amentí si cu asta ocaziune, subcomitetulu despartimentului cerc. alu Brasiovlui (I), carele si in anulu degia espiratu, in cointielegere cu asociatiunea de acolo infientia pentru promovarea meserieloru intre romani, a impartitu mai multe ajútoria la invetiaceii de meseria, a procuratu unele midiulóce de invetiamentu pre seam'a unoru scóle serace. Totu in despartimentulu Brasiovlui exista si un'a reuniune pentru infrenarea dela beuturile spirituöse. Aru fi de doritu că si in alte despartimente se se infientieze atari reuniuni, cu nobilulu si salutariulu scopu, de a desradecina acelu vitiu demoralisatoriu de poporu, nu numai materialmente, ci si moralmente.

In despartimentulu cerc. alu Clusiuului (X) inca se luara unele dispositiuni, care realisanduse voru contribuf in modu cosiderabile, nu numai la promovarea culturai poporului, ci si la inaltiarea vediei si onórei nationali. — Astu-feliu suntu dispositiunile res-

pective iniatiivele luate pentru infientiarea unei scole elementare in Mociu pre campia, cum si pentru infientiarea unei reuniuni agronomice, mai departe conclusiunea luata de adunarea gener. cercuale a despartimentului in privinti'a radicarei unui monumentu de pétra pentru eternisarea memoriei ilustrului fondatoriu nationale dr. Ramontiai. Acelu monumentu, are se se radice in locul nascerei amenitului fundatoriu in Samasfaleu langa Clusiu. Totu in despartimentulu Clusului dein partea subcomitetului aceluia s'au mai procuratu si óre-cari midiulóce de invetiamentu (tablelle), pentru scólele mai misere (A se vedé prot. adun. gener. cerc. dela Berchiasiu in 25. Octobre 1874 sub Nr. prot. 5, 9 si 10 pertract. in siedinti'a comit. dein 8. Decembre 1874 publicatu in „Transilvania“ Nr. 2. 1875 pag. 20. 21.)

In adunarea gener. cercuale a despartimentului Blasiului (XX) tienuta la Micasasa in 7. Novembre 1874 inca s'a luatu iniativ'a pentru infientiarea unei reuniuni economice. (A se vedé prot. adun. gen. cerc. dela Micasasa dein 7. Novembre 1874 Nr. 9. pertractatu in siedinti'a comit. dein 2. Fauru 1875 § 10).

Pre terenulu inmultirei averei asociatiunei, au desvoltatu activitate in decursulu anului 187⁴/₅ subcomitetele despartiem. cercuali dein Brasiovu, Sibiu, Sabesiu, Alb'a-Iulii'a, Blasiu, Clusiu, Reghinulu sasescu si Simleulu-Silvaniei; ceea-ce se va constata mai precisu dein raportulu cassei asociatiunei. (Vedi procesele verbali ale siedintieloru comit. dein 10. Novembre 1874, dein 8. Decembre 1874, dein 2. Fauru 1875, 13. Maiu 1875, 8. Iuniu a. c., 6. Iuliu 20 Iuliu si 3. Augustu 1875).

Se speréza, ca si celelalte subcomitete ale despartimenteloru cercuali ale asociatiunei voru desvoltá un'a activitate mai zelósa pre acestu terenu atatu de salutaru pentru promovarea culturei poporului.

Pana acumu suntu degia infientiate 16 despartimente cerc.; mai lipsescu a se infientiá inca 6 despartimente cercuali, si anume: in Naseudu, Hatiegu, Siomcut'a mare, Muresiu-Osiorheiu, Mediasiu si Bistriti'a. In cele dein urma doue locuri nu s'au infientiatu pana acumu despartimentele cercuali, prevediute in conclusulu adunarei gener. dein 1869, dein lips'a de membrii ai asociatiunei.

De órece asociatiunea nóstra in decursulu anului 187⁴/₅ au avutu spese neprevediute atatu cu retiparirea statuteloru in 2000 esemplarie, catu si in alte afaceri relative la interesele aceleia, si dein aceste cause, cu o mica sumusióra s'a spesatu preste sum'a preliminata pentru spesele estraordinarie, comitetulu se semte datoriu a aduce acésta impregiurare la cunoscienti'a prea onor. adunari gener., si a cere indemnitate, respective incuviintiarea speseloru reclamate de interesele asociatiunei.

III.

Conformu insarcinarii primite dela adunarea gener. dein anulu trecut, prin conclusiunea de sub Nr. pro-

toc. XXXII., comitetulu are onóre a presentá prea onor. adunari gener. unu conspectu despre toti stipendiatii asociatiunei pre unu restempu de 14 ani, adeca dela infientiarea aceleia intemplata in 1861, pana in presente.

Dupa amenitulu conspectu numerulu totale alu teneriloru stipendiatii din partea acestei asociatiuni este de 69 respective 74 insi; fiindu-ca 5 insi s'au bucuratu de stipendia dein partea asociatiunei atatu cá gimnasisti, catu si cá ascultatori de studia mai inalte.

Dupa diversele specialitati de studia resulta intre stipendiatii urmatori'a proportiune.

a) 23 juristi in patria cu stipendia anuali mai antaiu de cate 50 fl. apoi 100 fl., in urma 150 fl.

b) 6 teneri ascultatori de filosofia cu stipendia anuali mai antaiu de cate 300 fl. in urma 400 fl.

c) 5 teneri ascultatori de studiele tehnice cu stipendia anuali mai antaiu de cate 300 fl. in urma 400 fl.

d) 2 teneri ascultatori de agronomia cu stipendia anuali de cate 350 fl.

e) 2 ascultatori de preparandia cu stipendia anuali de cate 300 fl.

f) 19 respective 24 gimnasisti cu stipendie anuali mai antaiu de 50 fl. in urma de cate 60 fl.

g) 10) elevi dela scólele reali cu stipendia anuali mai antaiu de 50 fl. in urma de 60 fl.

h) unu teneru ascultatoriu de silvicultura cu stipendiu an. de 400 fl.; in fine

i) unu elevu de scól'a comerciala cu stipendiu an. de 50 fl.

Deintre fostii stipendiatii ai asociatiunei se afla aplicati de presente, — incatu ne-am potutu informá — parte in oficia publice, parte cá advocati, 36 insi. Dein acestia 6 insi se afla trecuti si aplicati in Romani'a, éra despre 5 insi nu s'a potutu aflá cu certitudine, déca suntu aplicati pana in presente. — In cursulu studialoru, prin urmare neaplecati, se afla 21 insi, éra 7 insi au repausatu in cursulu studialoru.

Deintre celi aplecati figuréza intre membrii asociatiunei numai 15 insi, prin urmare nu suntu membrii deintre celi aplicati 21 insi. Conspectulu se alatura sub a).

Comitetulu are onóre a presentá pré onor. adunari gener. spre considerare, respective aprobare, proiectulu de bugetu preliminaru pentru anulu asociatiunei 187⁵/₆, dinpreuna cu raportulu respectivei comisiuni bugetarie, care se alatura aici sub b).

In urm'a insarcinarii primite dela adunarea gener. dein Dev'a prin conclusiunea de sub Nr. prot. XXV., comitetulu 'si permite a raportá, cumca densulu se ocupa cu esecutarea conclusiuniloru adunariloru gener. relative la propunerile facute de dn. secretariu ministeriale pens. Ladislau Vajda in adunarea generale dela Gheri'a. Spre acestu scopu a esmisu dein sinulu seu o comisiune, carea se studieze in detaliu respectivele propuneri si se raporteze in privinti'a

modalitategi esecutarei acelora, incatu este posibilu, si incatu permitu impregiurarile si midiolócele asociatiunei. Déca comitetulu inca n'a potutu satisfacé problemeloru indigitate in acele propuneri, caus'a este de a se adscrie numai greutatiloru, cu care este impreunata esecutarea acelora. (Siedinti'a comit. din 8. Iuniu 1875.

In fine 'si iá voia comitetulu, pre bas'a diarieloru si conspecteloru tiparite ale cassei, a raportá despre starea membriloru acestei asociatiuni pre tempulu dela 186 1/2, adeca dela prim'a infientiare a aceleia pana la an. 187 4/5.

Astufeliu starea membriloru asociatiunei este urmatóri'a:

A) Membrii fundatori in numeru totale pana acumu 79 insi.

B) Membrii ordinari pentru totudéun'a adeca, carii conformu §-lui 6 dein statute, au solvitu odata capitalulu de 100 fl. — 85 insi.

C) Membrii ordin., carii au solvitu tacsele anuali de cate 5 fl. si anume:

a)	pre an.	186 1/2	au fostu	728	insi.
b)	" "	186 2/3	" "	442	"
c)	" "	186 3/4	" "	451	"
d)	" "	186 4/5	" "	258	"
e)	" "	186 5/6	" "	166	"
f)	" "	186 6/7	" "	229	"
g)	" "	186 7/8	" "	221	"
h)	" "	186 8/9	" "	217	"
i)	" "	186 9/10	" "	369	"
k)	" "	187 0/1	" "	223	"
l)	" "	187 1/2	" "	331	"
m)	" "	187 2/3	" "	189	"
n)	" "	187 3/4	" "	120	"
o)	" "	187 4/5	adeca pana la presentia		

adunarei gener. 231 insi. (Pertractatu in siedinti'a comitetului dein 24. Augustu 1875 § 117)

Sibiiu in 24. Augustu 1875.

Ioane V. Rusu
secret. II.

Nr. 200, 1875.

Raportulu bibliotecariului asociat. pre 1874/5.

Onorabila adunare generale.

Dupa raportulu bibliotecariului dein urma, espusu la adunarea gener. tienuta in Dev'a in anulu trecutú, constá bibliotec'a asociatiunei atunci dein 1331 opuri si tractate diverse in 2494 tomuri si volume, deintre cari 510 bucati erau legate, éru restulu nelegatu séu brosiuratu usioru.

In decursulu acestui anu s'au mai procuratu din sum'a preliminata pre seam'a bibliotecei 102 opuri si manuscripte in 174 tomuri si volume si s'au legatu totu dein aceeasi suma 21 de carti dein biblioteca.

Mai incolo s'au mai daruitu in anulu acesta din mai multe parti pre sém'a bibliotecei asociatiunei

preste totu 65 opuri diverse in 137 tomuri si volume.

Numerulu cartiloru legate a crescutu in anulu acesta preste totu cu 100 bucati.

Numerulu crescamentului in totalu pre anulu acesta face 167 opuri, tractate si manuscripte in 311 tomuri si volume.

Bibliotec'a asociatiunei representéza adi in totalu 1498 opuri, tractate si manuscripte in 2805 tomuri si volume, deintre cari 610 suntu legate, éru celelalte nelegate.

Numerulu diarieloru, care nu e computatu in sumele de susu, s'a urcatu dela 55 la 60, deintre cari in sa cele mai multe suntu necomplete.

Colectiunea numismatica si colectiunea de anticitati si minerale s'a urcatu dela 48 la 70 de bucati, mai daruindu in anulu acesta d-lu' Arone Necsia din Sibiiu doi bani vechi de argentu si d-lu Vasilie Popovicu dein Resiti'a montana 20 bucati de minerale, fórte frumóse si rare.

Cartile dein biblioteca se potu subimpartí in urmatóriele categorii séu ramuri de scientia si cunoscientia si anume se afla dein:

- 1) Teologia, biserica si religiune 78 opuri.
  - 2) Pedagogia 32 opuri.
  - 3) Filosofia 5 opuri.
  - 4) Jurisprudencia si legelatiune 110 opuri.
  - 5) Medicina 12 opuri.
  - 6) Istoria 263
  - 7) Geografia si voiage 76 opuri.
  - 8) Economia politica, statistica si politica 41 opuri.
  - 9) Matematic'a si geometria 19 opuri.
  - 10) Scientie naturali (botanica, zoologia, mineralogia, chemia, fisica si astronomia) 147 opuri.
  - 11) Agricultura si industria 10 opuri.
  - 12) Gramatic'a si lectura 58 opuri.
  - 13) Lexicóne 19 opuri.
  - 14) Biografia, memoride, bibliografia si monografia 67 opuri.
  - 15) literatura 117 opuri.
  - 16) Brosiuri, tractate, documente, protocóle etc. 240 opuri.
  - 17) Scieri periodice — afora de diurnale 144 opuri.
  - 18) Arte 7 opuri.
  - 19) Tablouri si carte geografice 14 opuri.
  - 20) Archeologi'a 20 opuri.
  - 21) Manuscripte 21 opuri.
- Cartile despre cari s'a amentitu ca s'au daruitu in decursulu acestui anu pre seam'a bibliotecei, au incursu in crdine chronologica dela urmatorii domni si respective reuniuni si redactiuni si anume dela:
- 1) Dlu B. P. Hasdeu 16 bucati
  - 2) Dlu asesore reg. in Dev'a Ioane Balomiri: numerarea poporului dein 1870 (in limb'a magiara.)
  - 3) Dela dlu anticuaru Friedericu Engber in Sibiiu 10 bucati.

- 4) Dela dlu I. Cretiu 5 bucati
  - 5) Dela dlu Ioanu Hentiescu 2 esemplaria dein opulu seu intitulatu: Pomologi'a séu tractatu despre cele mai necesarie cunoscintie dein importantulu ramu alu economiei rurale.
  - 6) Dela societatea academica romana in Bucuresci 17 fascióre dein: „Dictionariulu limbei romane“ edatu de dens'a.
  - 7) Dela comitetulu societatii pentru cultur'a si literatur'a romana in Bucovin'a: Raportulu aceleia dein 1874.
  - 8) Dela dlu Ioanu Popescu in Sibiiu opulu seu intitulatu: „A dou'a carte de lectura si invetiatura pentru scólele populari romane.“
  - 9) Dela d-lu protop. Ioane V. Rusu 2 gramatici si anume: Repede ideia de gramatic'a macedo-romanesca de I. C. Maximu si Kurzgefasste Grammatik der romänischen Sprache für Militärs, mai incolo: Diariete Albin'a si Federatiunea pe an. 1864.
  - 10) Dela d-lu Petru Branu, tomulu I. din opulu seu: Margaritarie séu sententie poetice.
  - 11) Dela ministeriulu culteloru dein Romani'a: 3 exemplarie dein opulu Itinerariu in Istri'a, si vocabulariulu Istriano-romanu de Ioanu Majorescu.
  - 12) 6 numeri dein Revist'a contemporana, daruiti de Redactiunea respectiva.
  - 13) Istori'a regimentului II. rom. granitialescu transilvanu, daruita de autorulu Dlu George Baritiu.
  - 14) Lebensskitze des Franz Josef Trausch aus Kronstadt, daruita de autorulu dlu Carl Josef Trausch.
  - 15) 2 brosiure dein pertractarile si impartasirile reuniunei transilvane pentru scientiele naturali, daruite de resp. reuniuni.
  - 16) Predicatoriulu saténului romanu, redactatu de Dlu Nicolae Fekete Negrutiu; Revist'a scientifica, redactata de dlu P. S. Aurelianu si Gr. Stefanescu, daruite de respectivele Redactiuni.
  - 17) Dela dlu dr. Illarionu Puscariu, opulu seu intitulatu: Limb'a materna in institutele pedagogice si clasele popol. romane.
  - 18) Programele gimnasieloru romanesci din Nasoudu si Brasiovu, daruite de respectivele directiuni scolare.
  - 19) 2 protocóle despre pertractarile conflucsiunii natiunei sasesci, daruite de universitatea sasésca.
  - 20) Istori'a revolutiunei romane dela 1821 si acte justificatórie la acésta revolutiune, daruite de dlu autoru C. D. Aricescu.
  - 21) 5 exemplarie extractu dein Istori'a Romaniloru, daruite de dlu autoru Basiliu Dragosiescu.
- Afara de aceste s'au mai daruitu si alte scrieri, despre cari s'a amentitu mai pre largu in procesele verbali ale comitetului, publicate in fói'a asociatiunei „Transilvani'a.“
- Deintre diurnale, unele vinu directe la biblioteca, altele la redactiunea fóiiei in Brasiovu, si anume: directe la biblioteca au venitu in anulu trecutulu si unele dela inceputulu anului 1875: „Telegrafulu rom.“ din

Sibiiu, care dela infientiarea asoc. a venitu si vine mai regulatu, apoi „Famili'a“ „Siedietori'a“ „Gur'a Satului“ si „Economulu“, éra deintre foile cari au venitu pana la finea anului 1874 la redactiunea foiel nóstre, s'au transpusu dein partea aceleia pana acumu la biblioteca, urmatóriele:

Press'a, Trompet'a Carpatiloru, Cugetulu tierei, Curierulu de Bucuresci, Curierulu financiaru, Lumin'a si Gazet'a Craiovei, cealalte, cari se trametu de presente la fói'a, vinu a se aminti in raportulu anului venitoriu.

Dein fói'a asociatiunei „Transilvani'a“ se afla inca depuse la biblioca urmatóriele esemplarie:

Dein an. 1869	91	esempl. complete	si	14	necomplete.
„ „ 1870	40	„	„	55	„
„ „ 1871	71	„	„	58	„
„ „ 1872	144	„	„	„	„
„ „ 1873	121	„	„	„	„
„ „ 1874	165	„	„	„	„
la olalta . . .	632	„	„	si	127

Aceste nu suntu computate in conspectulu generale de mai susu si se potu procura esamplarietele cele complete cu cate 2 fl., éra cete necomplete cu cate 1 fl. v. a.

Éta pre scurtu starea actuale a bibliotecii asociatiunei.

Incheiandu raportulu, sperediu, ca la anulu venitoriu se potemu inregistrá unu resultatu relativu si mai bunu.

Sibiiu 24. Augustu 1875.

I. Cretiu
bibliotecariu.

Despre unele midiulóce, care ar poté ameliora starea materiala a poporului romanu.

(Fine.)

III.

Domniloru! De vomu examina cu atentiune viéti'a tieranului nostru, ne vomu mirá, ca de unde mai póte avea elu bani si vomu aflá, cá este lucrulu naturalu, ca sufere lipsa. Elu intrég'a lui imbracaminte, exceptionandu camesi'a si ciorecii, care i facu ei iususi, dela capu pana la picióre, dela palarie pana la opince séu cisma: caciula, curea, sierpariu, sucmanu de postavu si-le cumpara dela straini. Asemenea pentru obiectele trebuintióse in economi'a casnica: scaunu, mésa, cutítu, soba, brósca, lacate, caldare etc. si pentru necesariile in economi'a de campu: plugu, cósá, feara, hamuri si pe alte multe da parale la straini. Apoi pe cárpe, stambe, pe bumbacu, pe zaharu si pe alte multe peregrinédia multi bani romanesci in punga strainiloru, fara a se mai reintórce. Neintre ruptu e Romanulu cu man'a in punga spre a'si cumperá cele de lipsa, si fórte raru vinde elu ceva, cá se stringa parale. Spesele lui faciá de venituri sunt forte mari, si de i vomu face bilantiu asupra averei lui, vomu fi siliti a constatá mai pretutindeni unu deficitu.

Ni s'a datu ocasiune prea adeseori a observá, ca cei mai multi din economii nostrii de pamentu, de abia au roduri pentru a îndestuli famili'a loru si nu suntu in stare a vende din ele; si déca vendu câte odata roduri tómn'a, atúnci o facu numai fiindu siliti de dari etc., pentru cá in primaver'a urmatória se cumpere alte mai scumpe spre asi impaca lipsele. Romanii proprietari, séu mai bine disu romanii ce posedu o palma de locu, nu sciu asi cultivá holdele loru astufeliu, in cátu se le aduca roduri mai in abundantia cá se venda din ele. Lips'a devine mai mare candu plugariulu romanu avendu si o familia mare, fii numerosi, este silitu a mai imparti locul seu intre patru séu cincii fii. Cum voru potea traí acestia? De siguru cu traiulu loru va fi fórte miserabilu. Ei se voru inecá in datorii si voru vinde totu, ce le va poté procura cateva parale pentru de a avea ce manca in diua viitóre, 'si voru vinde locurile, vitele, si voru vinde pana si ultim'a vaca, care le da lapte copiiloru si in fine le va lipsí si panea de tote dilele.

In unele parti mai erá unu ajutoriu pentru tieranii romani. Era padurea si lemnaritul, care le mai procurau sermaniloru tierani parale. Acum inse padurile s'au raritu mai in tóte locurile din Transilvani'a, si pentru mare parte din paduri se pórtá procese urbariali, si este inca intrebarea, ca vení-voru ele in proprietatea sateniloru, séu le voru inghiti Domnii?

Cu vreo 20 de ani inainte era pe sub munti economia de vite in óre-care flóre. Erau asia numitii mocani: secelenii, branenii, tiutiuenii, resinarenii etc. Acum si aceste ramuri de economia au incetatu de a mai esiste si astufeliu au secatu si aceste isvóre de venituri. Mai vedeti dvostra, cá odinióra, frumósele herghelii de cai, pe carii mai la tóte tergurile le aduceau secelenii, turmele de berbeci, ce le aduceau branenii, multimea de cara cu lana aduse de resinareni si tiutiueni? Au disparutu cu totul.

Pasiunea in Turcia s'au opritu, campiile in Romania s'au aratu, contributiunile s'au maritu atatu la noi catu si dincolo, si astufeliu si oieritul s'a intiercatu.

V'amu aretatu dloru isvórele principale, din care scoteau pana acumu Romanii parale, v'amu aratatu inse si aceea, cá in tempulu din urma tóte au desecat.

In astufeliu de impregiurari ce este dar de facutu? Se cuvine óre se stamu cu manile in sinu, se privimu cum Romanii din caus'a lipsei suntu necesitati a emigrá in Romani'a, spre asi cauta acolo subsistentia? Nu, nici decum! ca-ci este de temutu cá mane poimane si voru perde panea de tóte dilele si starea poporului nostru va devení cu totul deplorabila. Datorint'a nóstra este domniloru! a cugetá la ajutoria, la isvóre noua si la vreunu remediu radicalu, care se asigure celu pucinu panea de tóte dilele poporului nostru. Unu astufeliu de remediu

e aflatu, 'lu cunósceti cu totii si l'am amiutitu si mai susu; e de lipsa numai se recomandamu poporului nostru se imbratisiedie meseriile, si 'lu vomu scuti de lipsa si fómete. Se lucramu a se inprietení si Romanii cu meseriile, indemnandu pe plugari a'si da din 4 fii celu pucinu unu, doui, la meserii.

Prin acést'a facemu unu servitiu insemnatu nu numai individiloru respectivi, asigurandu multoru romani panea de tóte dilele, dar' ne creamu si o burgesie, creamu factori, care se ne arate orasie romanesi, creamu o clasa midiulocia, creamu succursu comerciantiloru romani, creamu puterea tierii. Unu esemplu ce 'lu avemu inaintea ochiloru, ne va arata importantia meseriiloru. In Brasiovu avemu unu numeru frumosu de comercianti romani, asia numiti comisionari. Acestia impórta manufacturele sasiloru si unguriloru brasioveni in Romania. Impórta: cisme, plosci, pansa, postavuri, ferarie, ladi, funii, espedéza pe anu mii de cara incaicate cu astu-feliu de obiecte. Pentru acestea priimescu comisionarii cu tóta post'a gropuri de galbini. Profitédia ei, dara profita mai multu meseriasii straini. Credeti dvostra ca comerciantii romani nu s'ar bucurá potendu cumperá manufacturi dela Romani? Ei cari contribuescu atatu de multu la progresarea Romaniloru, de siguru ar' fi mai satisfacuti, déca ar' poté inlesní trecerea baniloru romanesi éراسi la romani.

In fine déca privimu lucrulu si din altu punctu de vedere, ne vomu convinge, ca avemu mare lipsa, de classa mesariasiloru.

Poporulu nostru din Austro-Ungari'a de 3 milioane de suflete 'lu potemu divide in doue clase, class'a inteligentiloru, neinsemnata la numeru si fórte imprasciata, si class'a tieraniloru ce completédia milioanele, puçinu desvoltata si mai de totu lipsita de cultura. O clasa de burghesi, de orasieni ne lipsesce, si acést'a representa puterea materiala a unui poporu. Éta caus'a pentru-ce, noi Romanii majoritatea tierii suntemu predominati de straini. Strainii puçini càti sunt, suntu domnii orasielor si predominedia astufeliu si satele. Noi avemu, déca 'mi este permisa o astu-feliu de comparatiune, avemu trupe, dara ne lipsescu armele, si astu-feliu suntemu in mare desavantagiu, cà-ci avemu a ne lupta cu trupe care au arme. Armele pentru o natiune adi nu mai suntu pusc'a si sabi'a, ci cultura, industria si comerciulu.

Unu altu desavantagiu din cauza ca ne lipsescu o clasa midiulocia este si urmatoriulu: ne lipsescu vadia, onórea, pretiulu nationale in Transilvani'a si Ungari'a, precumu au nemtii si ungurii. Nu ne recunosc cu locuitorii nostri drepturile egali. Noi suntemu in Transilvani'a in majoritate si totusi nu damu noi tonulu. Voiu aminti aci cá ecsemplu procedur'a la alegerile de deputati dietali. Legea electorala prevede, cá unu industriariu, unu cismariu, ce are cateva calapóde, se aiba dreptu de alegere; unu economu inse, care n'are unu numeru anumitu de holde, se fia lipsitu de acestu dreptu. Ne trebuie o clasa nu-

merosa de industriasi si vomu triumfá si pe acestu terenu.

Folosescu ocasiunea acést'a spre a combate si nisce prejudetie ce le audimu adeseori esprimenduse cu referintia la meserii. Suntu unii, carii sustienu, cá Romanii nu suntu apti pentru meserii, fiindu-cá ei le despretiuescu precum le-au despretiuitu si strabunii loru. Vöiu respunde acestora, cá déca le despretiuescu, facu acést'a nu fiindu-cá au mostenitu dispretiulu acesta, ci din caus'a ignorantiei loru si pentru-ca n'a fostu cine se-i invetie, se le arate insemnatatea meseriiloru, se le fia calausu, se-i duca de mana la meserii. Dati numai mana de ajutoriu copiiloru de romani, si veti vedé ce maiestrii apti vomu creá din densii. — Suntu altii éراسي carii predica contra meseriiloru dicendu ca meseriasii voru scapata in viitoriu din caus'a multeloru fabrice. Acésta afirmatiune se combate de sine prin bunastarea meseriasiloru, chiaru acolo unde suntu fabrici mai numeröse. Apoi nu scimu noi, cá Romanii voru mai folosí pana candu 'si voru pastrá costumulu loru, parariile late, sierpariulu si ciobótele mari si nu voru luá lucrú de fabrica preferindu manufactura cá mai trainica, dovada mult'a brasiovenia, care se trece in Romani'a? Inainte cu 5 ani afara de cojocari, macelari, croitori de blani n'aveamu in Brasiovu mesiasii cu firma, astadi numeramu vreo 10 meseriasii teneri romani. Ei stau bine, suntu numerati in clas'a omeniloru culti, si intr'adeveru poti pertractá cu ei ori ce cauza, ca le intielegu. Se avemu 6—7 sute de acestia, atunci ne-amu intielege mai bine romanesc.

Am citatu in cele dise pana acumu cateva avantaje ce le-am avé déca ne-am crea unu numeru frumosu de meseriasii. Suntu multe altele, pe care le cunósceti si dvóstra, si care cá se nu abusezu prea multu de patientia dvóstra le omitu.

Acestea am voitu a vi-le vorbí si am folositu ocasiunea de adi spre acestu scopu, fiindu-ca am ténutu momentele acestea, candu cu totii ne-amu adunatu ací spre a ne consultá asupra midiolóceloru pentru inaintarea poporulu romanu, mai favorabile spre a ve recomandá cu totu-deadinsulu imbraçisierea meseriiloru. Suntu convinsu ca si dvóstra, cá si mine, cunósceti important'i'a meseriiloru, si v'amu improspetatu ideile acestea pentru-cá cu poteri unite se ne punemu pe lucrú in directiunea indicata.

Primele incercari s'au facutu. In Brasiovu avemu o asociatiune pentru promovarea meseriiloru intre Romani. Comitétulu acestei asociatiuni a asediatu in restempu de vreo 4 ani la 130 copii la diferite meserii, a scosu 6 maiestrii si 14 sodali, pre cari i-am indreptatu in lume cá se se perfectionedie mai departe. Accentuediu ací cá puçinu din acestia suntu din acestu districtu. Comitétulu susunumitu este gata a dá ajutoriu fia-carui parinte, care voiesce a aplicá pe fiulu seu la meserii, cá si parentii se'i ajute la cele de lipsa. Dela dvóstra ceremu numai a sustienea

viét'i'a acestei asociatiuni salutarie, lucrandu cu tóta energi'a a se crea si in alte parti ale Transilvaniei astu-feliu de asociatiuni, facúndu-ve toti membrii ajutatori si indemnandu pe parenti, se 'si tramita copii la meserii.

La încheiere Dloru ca resumatu la cele ce-am disu voiu citá cuvintele altui publicistú romanu, cuvintele Domnului Dimitrie Brateanu. Éta cum scrie:

„Romani, grabiti-ve a ve smulge din manile strainiloru pana vóstra, adeca: comerciulu si meseriile. Asociative, faceti adunari si ve consultati. Esaminati chipulu inaintarii, contribuiti in acestu modu si veti inaintá. Cei carii faceti specule si comerciu ajutative prin asociatiuni, cá se nu platiti camete 15 pana la 20 procente. Indemnati, aplicati copii vostri la meserii; inlesniti prin asociatiuni ajutorie calfeloru, cá se se póta face orasieni si cetatieni de isprava. Indemnati tineretulu la munca, la pastrare si la ambitie de inaintare si veti propasí.“

B. Baiulescu,
parochu in cetatea Brasiovlui.

Documente historice din 1848 et 1849.

(Urmare.)

10. Epistol'a prefectulu I. Axente Severu catra Stefanu Moldovanu, protopopu in Medesiu despre inarmare si crudimi unguresci.

Mult pretiute Domnule!

Cu mare bucurie primiiu scirea in dilele trecute despre portarea D-vostre!... iata ve tramit 100 exemplare din Declaratiuni, si pe atatea din Inconoscientiari, tramitetele in tote partile, si informati omenii se fia cu inima. Me rog intielegetive intru tóte cu megiesianulu tribunu vecinu si cu Vasile Axente dela Frau'a. Ve mai scriem si doa faime pré suparatore si crancene.

In 27 Sept. v.*) prinsera Magiarii Önkintesi**) pe tribunulu Vasilie Pop cu 11 concetatieni, i batura hotiesce, sii inchisera in M. Vasárhely, pe o fata romana o taiara cu sabiile. In 28 s. v. luna cur. prinsera pe D. Batraneanu Prefectu Campiei impreuna cu Simonis, omoríra 6 Romani, mai multi ranira cu puscaturele; pre cei din tainu 'i dusera la Clusiu firesce in prinsória daca nu la furci? nu dormiti. Toti Tribunii din ténuturile acele sesi stringa pe ai sui, si sa stea gata.... Porunciti numai decatu la totu satu se faca o comanda in cel mai inalt deal, unde se fia totudeuna 10 ómeni armati si o claie de paie, apoi cand vor vedea foc la vreo comanda, se aprinda

*) Adecu in 9 Oct. nou, prin urmare inainte de adunarea secuiloru dela Agyagfalva si inainte de proclamatiunea br. A. Puchner, ceea ce trebuie se ténemu bene amente.

Red.

**) Voluntari, numai voluntari, adunaturi!

Red.

si ei pe a lor si sa se traga cei mai tineri intracolo unde vediura focul mai intaiu. Noi si altii inca facem asia.

In Blasiu se aduna pana de sara mai mult de 10 mii. Despre tote se face reportu la G.-Comando. Alu Dvostre

credenciosu
I. Axente Severu mp.
Prefectu Leg I.

Blasiu 1. Oct. s. v. (13 Oct.) 1848.

11. РЕКЪНОАЩЕРЕА

Комитетълѣи Націѣнеі Ромъне.

Дънъ чеа дин зртъ адънаре а попорълѣи Ромънъ, Депътаціи ши Секретаріи Адънърїи аз датъ о инстанцъ ла Апалтѣл Ценерал-Командо пентръ рекъноащереа ши днтърїереа Комитетълѣи Націѣнеі Ромъне. Ачеста с'аз рекъноскътъ prin зрматорїал декретъ прецидїал.

Precedis Nr. 1328.

Кътръ Комитетъл де Пачїфїкъчїзне ал Ромънїлоръ.

Сїбіиъ 4/16 Октомврие 1848.

Лъндъ дн въгаре де сеамъ инстанца днфъцъ-шатъ, кът-къ пентръ цїнереа пъчїи ши а лїнїшті ши пентръ маї де апроанеа днделецере кз челелалте націѣнї але църїи, с'аз алесъ зн Комитетъ де пачїфїкъчїзне де кътръ Адънареа ценералъ а Ромънїлоръ: Ценерал-Командо п'аз афлатъ нїмїка де а резїче, кз атжта маї пзцїнъ кз кжтъ ажнцереа скопълѣи пропъсъ челїи вреднїкъ де ладъ, есте фоарте де дорїтъ, ши треъзе съ се пофгеаскъ де готъ омъл каре аре кзцете въне.

Din partea militarъ va днтревенї Маїоръл Рїебел.

Фїїндъ болнавъ Домнъл Генерарїъ Комманданте ам сьпекрїсъ еъ

Pfersmann m. n.
Ф. М. Л.

Мъдъларїи Комитетълѣи сжнт: Нїкоалъ Бълъшескъ, Сїмеон Бърнъдъ, А. Треб. Лазрїанъ, Тїмотеъ Цїнарїъ, Флорїанъ Мїкешъ, Іоане Бранъ.*)

Präsid Nr. 1328.

An den Pacifikations-Ausschuss der Romanen.

Hermannstadt am 16. Okt. 1848.

Da nach genommener Einsicht des hierher eingereichten Gesuches, zur Erhaltung der Ruhe und des Friedens, und zur nähern Verständigung mit den übrigen Landesnationen ein Pacifikations-Ausschuss

*) Vedi acestu actu si in „Romanen der oesterreichshen Monarchie pag. 47.; ilu reproducemu inse cu atatu mai virtosu, cã susu citat'a carte a devenitu fôrte rara. Actulu acesta mai are si unu altu intielesu profundu. Comitetul de pacificatiune este filiulu adunarei celei mari a dou'a din Sept. tienuta totu la Blasiu, si successoriulu comitetului din Maiu, alesu de prim'a adunare. Asia potemu dice, cã adunarea a dou'a destituise pe comitetulu din Maiu compusu din 25 membrii cu episcopulu in frunte, substituindu'i altulu.

Red.

von der romanischen National-Versammlung gewählt wurde, so wird von Seite des General-Comando dagegen um so weniger etwas eingewendet, als die Erreichung des ausgesprochenen löblichen Zweckes nur sehr erwünscht sein kann und gewiss von jedem Gutgesinnten sehnlichst erwartet wird.

Von militärischer Seite wird der Major Riebel hierbei interveniren.

In Erkrankung des Commandirenden Herrn Generals

Pfersmann m. n.
F. M. L.

Die Mitglieder sind: Nicolaus Balasiescu, Simion Barnuti, A. Treb. Lauriani, Timotheus Ci-pariu, Florian Mikes, Iohann Branu.

12. Optusprediece magiari nobili ajunsi in captivitatea romaniloru la Blasiu, inse pucinu dupa aceea dati in libertate mai alesu prin intervenirea prefectului I. Axente Severu, audisera de spensurarea celoru doi romani teneri la Clusiu si a celuilaltu la Murasieni, totuodata observara cumplit'a inversiunare ce se manifestá intre romani dein caus'a aceluor fapte terroristiche; asia ei provóca si conjura pe cei de natiunea loru dein Transilvani'a, cá in casuri analóge, candu adeca si romanii aru ajunge in captivitatea magiario-secuiloru, se observe dreptulu reciprocitatiei, adeca se se póрте si magiarii cu crutiare si omenia catra romani.*)

FELSZOLITÁS.

A Balásfalvi kerületben alakult román nemzeti örsereg tudására jutván azon szomorú híreknek, mint hiszik hogy véreik közül Kolósvárt és M.-Vásárhelyt mások bé fogattak, mások ki végeztettek, annyira fel böszüle, hogy a kerületbeli helységek magyar ajku birtokossait, hol békés lakaikbol, — hol a környékbeni uttyokbol bé fogdossa, és le tartoztatva, Balásfalvára kíséri, a mint velünk is történt f. e. Octob. 16 és 17 napjain. Illy helyhezettünköl, — hol csak ugyan az illető román nemzeti örsereg főnökei, — jelesen Praefect Axente János ur erélyes, és a nemzeti örsereg törvénye 3 pontjából folyó fellépése nyomán, szabadon bocsáttatásunk a nép által is ki mondatott; hol a nép vezetők utasítása több biztosítást nyujtva nekünk a nép kedélye le csilapulásáig szabadon helyt maradtunk, minthogy a mi szabadon való el bocsáttatásunk iránt biztosítva vagyunk, nem ön személyünkért, hanem a nemzetek felingerült kedélyei le csilapítása ohajtása tekintetéből,

Hazafi bizodalommal szolittyuk fel a' magyar és székely nemzet örség és törvényhatóságok Főnökeit, mi szerint a' körökben miénkhez hasonló hely-

*) Respunsulu la acésta provocare ilu detera apoi se-cuii porniti dela Luteni (Agyagfalva) in contra romaniloru, prin glontiu, sabia, furci, spoliatuni si tetiunarii selbatece.

Red.

hezetben lehető vagy jutható román ajku polgár társakhoz sziveskedjenek költsönös kimillettel viseltetni, a' román nemzet őrsereg alakulását nem gátolni, az el fogottakat szabadon bocsáttani, az itteni tapasztalatunk szerénti veszedelmes sensatiot elő idező csufos executioktól meg szünni; s alkotmányunk vezér elveiből ki folyolag költsönös egyet értés útján hazánk polgár társaira, nemzetbeli külömbség nélkül az ohajtott béke élvezhetésit elő segíteni. — Az egész mivelte világ előtt soha le nem törölhető bünfolt lenne az Előljárokon az, ha egyes hibák miatt az alá rendelt polgár társokat, e hon ki vivott közös jogai együtti éldelése helyett, több ezerekre mehető testvéri gyilkosságra vetemedni engednék.

Balásfalván, 1848 oct. 17.

Szentkereszty István. Mátéffi Sándor. Márk Sámuel medvési. Török Rudolf. Miske Lászlo. Ferentzi János. Réz Samuel. Gyulai Sándor. Harsán János. Török Jenő. Bartok Moses. Pap Sándor bogáti. Idősb Gaal János. Henter Imre. id. Csato István. Szemeriai Károly. Orbok Lászlo. Lörincy János.

13. ПРОКИЕМЪ ЧЪНЕ*)

Кътръ тоате Жъридикъние ші Локситоріи Ардеалъші.

Фіиндкъ Палатинъ дін Унгаріа ші Министеріал де аколо ш'аз депъс дерегъторіа лор, ші прін Факціініе знеі партиде, прекъм ші прін тристеле дитжмпльри причініте де ачелеаші дн цара ачаста де атънчі днкоаче с'аз дмпедекат Формареа зні Министеріс пох: аша дар цара Унгъреаскъ дн тжмпал де акъм дн фантъ наре нічі о кърмъіре лецъітъ дитръ адевър.

Окърмъіреа террорістікъ, не каре о аз прокіемат каса Репрезентанцілор дін Бъда-Пеша, кжт пентръ Унгаріа, атжт ші пентръ Ардеал съвт прешедінца лзі Лъдовік Кошът, ші каре о аз дитінес ші песте тареле Прінціпат ал Ардеалъші, мінціндъ дн пзмеле ределші ФЕРДИНАНД V. прін аша пзмідіи Комісаріи рецеші кжт Маніфесте ші Декрете, каре п'аз нічі о пзтере, окърмъіреа ачаста дн лок де егалітате ші лібертате, лъцеше претъгіндінеа о сістемъ террорістікъ віолентъ.

Фіиндкъ Маіестатеа са аз рътърнат прін Маніфестеле дін 3. ші 4. Окт. а. к. ачастъ пзтере арогатъ ші окърмъіре пелецъітъ; пентръ ачееа німінеа пз поате, нічі пзі есте іертат а о рекъноаше не ачаста ка пе о окърмъіре лецъітъ.

Кж тоате ачестеа, окърмъіреа ачаста пз ічетеазъ а стърві дн а са арогануъ сілнікъ, ші пз пзмаі кж дші днсетнеаза пашіи окърмъіреі сале кж спамітъ ші амеріндаре, ва днкъ ші кж оторърі, ші тот кж асемеінеа терроріст лжкръ кіар ші дн контра тжтърор осташілор дитжпъртеши, каріи пз сжнт дндатораді, декжт пзмаі спре а апъра, ші а спріжніи не окърмъіреа чеа лецъітъ, ші вреа а сілі пе тоате тръпеле дитжпъртеши,

прекъм ші пе днсъші Ценерал-Командо дінпрезпъ къ тоате ратъріле млітаре, ка съ се лапеде де кредінца, каре о аз жърат Дитпъратълі лор.

Ачест Комітет окърмъіторіс ші партида лзі прін плакате ръспъндеште Фаіма претъгіндінеа, кжткъ Лібертатеа ші Констітучіонеа Попоарълор е прімеждъітъ, ші деосебіт, кжткъ попоръл ромън дін цара ачаста ар авеа де гжнд съ апесе пе Націінеа знгъреаскъ ші съкзіеаскъ, тжкар къ нічі зна дінтре ачестеа пз е адевъратъ, ші дъпъ къцетъл чел прінтескъ ал Маіестатеі сале тоате Націініле требъе съ се въкъре де дрептърі ші лібертате де о потривъ дитр'о зніре констітучіональ.

Ка съ се пзе каптъ стрікъчънеі касате прі ачаста дн ачест таре Прінціпат, ші ка съ се ашезе Націоналітъціле, каре саз дитжржтат дн чел маі таре град зна дн контра алтеіа, лжнд дн въгаре де сеатъ ші ачееа, кжткъ чеа маі таре парте а църеі ачешіа зреше дін інімъ окърмъіреа террорістікъ чеа пелецъітъ дін Бъда-Пеша, ші джжнд кредінца кътре Дитпъратъл, вреа а апъра Мареле Прінціпат де асемеінеа апжкътърі пелецъіте але окърмъіреі, ші де ръсвоізл чівіл; аша дар дн пзтереа Маніфестълі дін 1 Окт. а. к., прін каре се пзпе съз леці де ръсвоіз Унгаріа дін презпъ къ Църіле еі днвечіпате, ші прін каре пзтереа чеа преа дналтъ се дъ Жъридикъніеі млітаре; ам хотържт прін ачастъ прокіемъчъне ка съ іаз а тжпъ фржпеле окърмъіреі дн пзмеле дитпъратълі, пжпъ кжнд ва цінеа ачест періклъ, ші пжпъ кжнд се ва санкціона старе лецъітъ дн окърмъіреа църеі ачешіа, каре прекъм спертъж кжт маі кжжнд о ва ші фаче преа дндъратъл постръ Дитпърат; тот прін ачаста ам хотържт а лжкра дъпъ дрептъл ші конціінца чеа маі възп ші кж тоате міжлоачеле ші пзтеріле каре ле ам а тжпъ пентръ дінереа лінішеі, ордінеі ші а секърітъціі пвъліче чеі прімеждъіте.

Дрепт ачееа дн пзмеле Дитпъратълі пофтескъ сървътореше пе тоате днрегъторііле църеі, чівіле, млітаре ші еклесіастіче де орі че рітж, прекъм ші пре тоате съвординателе жъридикъніні але ачестор ратърі де окърмъірі, каре, афаръ де челеа че кадъ съз статъл ценерал ал лецілор тарціале — рътжнж дн алор офіціалъ актівітате де маі днаінте, ка съ се съпжпъ фъръ днпотрівіре ші кж пзнтъалітате ла ачаста оржндъіре, ші дн зніре кж міне съ поарте гріжъ де наза ржндзіелеі ші а секърітъціеі ачешеі църі.

Ші фіиндкъ спре ачест скоп тоате корпъріле де волзптірі, орі че пзте вор авеа — пентръ каре де азі днаінте требъе съ днчетезе тоатъ рекрѣтареа — ші гвардііле націонале але Църеі съ пзпъ съз поръпчеле Ценералълі Команданте: де ачееа требъе ка дін зіоа ачаста съ днчетезе дін фжкціініле лор Комісаріи тріміші дн Цара поастръ де кътре пелецъіта окърмъіре дін Бъда-Пеша. Іар дитжпжндъсъ ка еі съ се опжпъ ла ачаста оржндъіре, саз съ лжкрезе дн контръі, атънчі джншіі ка тоці Емісаріи че вор съ факъ ръж, съ се прінзъ ші съ се деа дн тжпа чеі маі де апроане дерегъторіи млітаре, спре а фі жъдекаці пе калеа леціі дъпъ дрептъл де ръсвоіз.

*) Vedi-o nemptiesce in Romanen der öster. Monarchie dela pag. 50 inainte. Red.

Іар дп кжт съ атінде де воі Націіні ші Докзіторі аі ачестзі Прінціпат, воаъ каріі сжптеді кредінчоші, ші цінеці кз Амператѣл ші кз Dinastia Kasei Австріаче, воаъ треббе съ въ спзіз: кз акжт а сосіт часл чел таі дпсептиторіз дп віаца воастръ, часл дп каре треббе съ арътаці кз фапта лжмінат кредінца ші драгостеа Воастръ кътре чел таі бжп дп Ампераді, каре ка жп Пърінте че'ші ізведе копіі, дореше дп інімъ ферічіреа ші біеле востръ, — а сосіт часл дп каре треббе съ апъраді кз арме „констітціонала лібертате ші егалітатеа тѣтзор пацізілор“ дп контра прімежділор че ле грътвдеше терорістл ші сжлнічіа окжрмзіреі дп Бзда-Пеца.

Воі сжптеді тарі ші пжтерожі — рѣдікацівъ жпл пентръ тоці, ші тоці пентръ жпл!

Дп партеа воастръ стъ сфінгеніа дрептлжі, каре сѣв павъза черівлжі дп вечі пж ва кѣдеа.

Воі, дакъ въ веці аджа дппрежрл трепелор дп-пърътеці — ле веці прімі ка пе ніше кондвкѣторі, кѣчі еле се дппъртъшеск де соартеа воастръ, — ші дакъ веці асклта поржлчеле теле, ші веці фі кредінчоші ші гата а жрта оржндвеліле лежвітелор жржсідікцізіні: атжчі дп ачаста пѣтере жпгъ веці афла апърапера воастръ, ші прін ачаста ші лібертатеа воастръ, пе каре поі кз ажвторіжл лзі Дѣмнежев воімъ съ о ціпетж пентръ воі ші пентръ поі.

Ез пзіз темейз таре пе кредінца тѣтзор претепілор дрептлжі ші аі Патріеі, пе каре кз ачаста дп пжтеле Амператлжі ді пофтеск, ка съ лжкре дппрежрл кз міне, ші съ тѣ спржінеаскъ дп сілінца че пзіз де а асекзра лініщеа ші ордінеа дп ачастъ Царъ, прекжт ші констітціонала лібертате ші егалітатеа тѣтзор пацізілор.

Трзіаскъ констітціоналл пострл Амперат ФЕРДИНАНД! трзіаскъ попоръле челе кредінчоасе але дп-треці Моначхі Австріаче, каріі воіеск фрѣжіа ші пачеа! Сібііз 18/6 Октомврие 1848.

Антон Барон де Пжхнер,
Фелдмаршал-Локот. ші Ценерал-Ком. дп Ардеал.
(Va urma.)

CONVOCARE.

Comitetulu despartimentului cerc. X. alu „asociatiunei rom. transilv. pentru literatură poporului rom.“ prin aceste aduce la cunoscintia publica, cumu-сă adunarea gener. a acestui despartimentu se va tiené estu tempu la Mociu in 26. Oct. st. n. Dreptu ce invitamu cu fratiescu respectu pre toti on. membri ai „asociatiunei,“ сātu si pre on. intieleginti din acestu despartimentu, se nu pregete in interesulu santei cause culturale a poporului nostru a se presenta la cestiunat'a adunare сātu mai numerosi.

Dein siedinti'a de comitetu a despartimentului cerc. X. Clusiu in 26. Sept. 1875.

Dr. Greg. Silasi,
directoriu.

Demetriu Popu,
actuarius.

Nr. 232—1875.

CONCURSU.

Pre bas'a bugetului preliminatu pe 187^{5/6} de adunarea gener. a asociatiunei transilvane, tienuta la Reginulu sasescu in 29—30 Augustu a. c. c. n. sub Nr. prot. XXXVI. se publica prin acésta concursu:

1. La 2 stipendia de сâte 60 fl. v. a. pentru doi ascultatori de pedagogia de ambele confessiuni romane.

Terminulu concursului se defige pre 25 Octobre c. n. 1875.

Concurentii la amentitele stipendia au se-si tramitia incóce concursele loru пàна la terminulu indigitatu, provediute cu atestatu de botezu, de portare morale si diligentia, cumu si cu testimoniu scol. celu pucinu de II. classe gimnasiali absolvite.

Dein siedinti'a ord. a comit. asoc. trans. tienuta la Sibiiu in 28. Sept. c. n. 1875.

Nr. 232—1875.

CONCURSU.

Conformu bugetului preliminatu pre an. 187^{5/6} dein partea adunarei gener. a asociat. trans., tienuta la Reghinulu sasescu in 29—30 Aug. c. u. a. c. sub Nr. prot. XXXVI. se publica prin acésta concursu:

1. Pentru 2 stipendia de сâte 60 fl. v. a. pentru doi elevi dela vreo scóla de agricultura in patria, cu terminulu pana in 25. Octobre c. n. 1875.

Concurentii la amentitele stipendia, au se-si tramitia incóce concursele loru пàна la terminulu indigitatu, provediute cu atestatu de botezu si de paupertate, cu testimoniu despre absolvirea celu pucinu a scólei elementarie, cumu si se dovedésca, cumu-сă sciu portá in genere economi'a, dupa cumu e indatinata in tíer'a nóstra.

Se recere, cá concurentii respectivi se fia ajunsu alu 16-lea anu alu etatiei.

Dein siedinti'a ord. a comit. asoc. trans., tienuta la Sibiiu in 28. Sept. c. n. 1875.

Nr. 232—1875.

CONCURSU.

Pre bas'a bugetului preliminatu pre an. 187^{5/6} de adunarea gener. a asociat. trans., tienuta la Reghinulu sasescu in 29—30. Aug. c. n. a. c. sub Nr. prot. XXXVI. se publica prin acésta concursu la urmatóriele ajutória:

1. La 6 ajutória de сâte 25 fl. v. a. pentru sodalii de meseria cualificati de a se face maiestrii.

2. La 14 ajutória de сâte 12 fl. v. a. pentru invetiaceii de meseria.

Terminulu concursului se defige pre 25. Octobre c. n. 1875.

Concurentii la ajutoriale de sub 1 si 2 au se-si tramétia concursele loru incóce, pana la terminulu indigitatu, provediute in catu pentru sodali cu ate-

statu de botezu si de portare morale, cum si cu adeverintia despre aceea, ca suntu cualificati de a se face maiestrii; ér' in catu pentru invetiacei, concursele se fia proveidute cu atestatu de botezu, de portare morale, cumu si cu adeverintia dela maiestruulu respectivu, despre desteritatea si diliginti'a in mese-ri'a cu care se ocupa.

Dein siedinti'a ordinaria a comit. asociat. trans., tienuta la Sibiiu in 28. Sept. c. n. 1875.

Publicarea baniloru incursi

la fondulu asociat. trans. dela adunarea gen. a asoc. trans. dein 29—30 Augustu a. c. tienuta la Reghinulu sasescu pana la siedinti'a comitetului asoc. dein 28. Septembrie 1875.

Dela dn. supralocotenente c. r. in regiment. Nr. 50 in Alb'a-Iuli'a, Nicolau Cosgaria, tacs'a de membru fundatoriu 200 fl.

Rev. dn. c. r. preotu gr. or. de óste in prim'a armata dein Vien'a, Sav'a Popoviciu in memori'a serbarei jubileului de 25 ani in servitiulu seu la armata, se face membru fundatoriu alu asociatiunei trans., depunendu tacs'a de 200 fl.

Dela dn. proprietariu in Mediasiu Teodoru Moldovanu Bucsi'a, tacs'a de membru ord. pre 187⁴/₅ si 187⁵/₆ 10 fl.

Prin dn. protopopu in Sabesiu, Ioane Tipeiu, dela dn. consiliariu pensiunatu George Angyal, tacs'a de membru ordinariu pre 187⁴/₅ si 187⁵/₆ 10 fl.

Cu ocaziunea adunarei gen. dela Reghinulu sasescu au incursu:

I. Tacse de membrii ordinari

Dela dn. Greg. Vitézu proprietariu in Teac'a tacs'a de m. ord. pe 186⁴/₅ si pentru diploma 6 fl. Dn. Alesandru Buduariu preotu in Pinticu tacs'a de m. ord. nou pe 187⁴/₅ si pentru diploma 6 fl. Dn. Elia Cincea jude procesualu in Monoru tacs'a pe 187⁴/₅ 5 fl. Dn. Ioanu Popescu parochu in Deda tacs'a de m. ord. nou pe 187⁴/₅ si pentru diploma 6 fl. Dn. Demetriu Fogarasi jun. negociatoriu in Muresiu-Osiorheiu. tacs'a de m. ord. nou pe 187⁴/₅ si pentru diploma 6 fl. Dn. Michailu Siagau notariu cercuale in Idicelu tacs'a pe 187⁴/₅ m. nou 5 fl. Dn. Dimitrie Cornea' parochu in Ibanesci tacs'a de m. ord. nou pe 187⁴/₅ 5 fl. Dn. Eremia Popu Harsianu parochu in Chieriu tacs'a de m. ord. nou pe 187⁴/₅ si pentru diploma 6 fl. Vasilie Popoviciu adm. protop. in Rip'a de diosu tacs'a pe 187⁵/₆ 5 fl. Dn. Ioanu Marcianu profesor in Naseudu tacs'a de m. ord. nou pe 187⁴/₅ 5 fl. Dn. Ioanu Hoszu protop. in Milasiulu mare tacs'a pe 187¹/₂ 5 fl. Dn. Ioanu Rusu subjude reg. in D. San-Martinu tacs'a de m. ord. pe 186²/₃ 5 fl. Dn. Ioanu Ternaveanu proto-not. magistr. in Abrudu tacs'a de m. ord. nou pe 187⁴/₅ si pentru diploma 6 fl. Dn. Demetriu Truti'a notariu la trib. reg. in Sighisióra, tacs'a de m. ord. nou pe 187⁴/₅ si pentru diploma 6 fl. Dn. dr. A. P. Alexi profesor in Naseudu tacs'a de m. ord. nou pe 187⁴/₅ si pentru diploma 6 fl. Dn. Ludovicu Ciato advocatu in Blasiu tacs'a de m. ord. nou pe 187⁴/₅ 5 fl. Dn. Gavrilu Manu advocatu in Desiu tacs'a pe 187²/₃, 187³/₄ 10 fl. Dn. Simeonu Nicolescu docente in Maieru tacs'a de m. ord. nou pe 187⁴/₅ si pentru diploma 6 fl. Dn. Victoru Rusu prof. prepar. in Clusiu tacs'a de m. ord. nou pe 187⁴/₅ si pentru diploma 6 fl. Dn. Ioanu Petru cooperatoriu in Ibanesci tacs'a de m. ord. nou pe 187⁴/₅ si pentru diploma 6 fl. Dn. Mich. Orbonasiu advocatu in Reghinu tacs'a de m. ord. pentru totudeauna in un'a oblig. urb. trans. Nr. 37831 100 fl.

Dn. Ioanu Branea parochu in Maieru tacs'a pre 187⁵/₆ 5 fl. Dn. Ioanu Cosieriu advocatu in Alb'a-Iuli'a tacs'a pe 186⁷/₈ 5 fl. Dn. Simeonu Calutiu advocatu in Muresiu-

Osiorheiu tacs'a pe 187⁰/₁ 5 fl. Dn. Nicolau Popu parochu si protopopu in Fényes pre 187⁴/₅ 5 fl. Dn. Constantinu Brezoianu cá ofertu 5 fl.

II. Tacse de membrii ajutatori:

Dela dn. Ioane Sucév'a colectoru in Ibanesci 1 fl. Dna Bucuru Anic'a veduva in Ibanesci 1 fl. Dn. Grigorie Popoviciu parochu in Rip'a de susu 1 fl. Dn. Basiliu Popu parochu in Petelea 2 fl. Dn. Gavrilu Cioba parochu in Bec'a ung. 2 fl.

Prin directiunea despart. cerc. alu Reghinului, s'au administratu cu ocaziunea adunarei gen.

Dela dn. Gavrilu Tieranu preotu in Siarmasiu tacs'a pe 186²/₃ 5 fl. Dn. Gavrilu Cosiocariu notariu in Bicazu tacs'a de m. ord. nou pre 187⁴/₅ si pentru diploma 6 fl. Dn. Michaiu Teslovanu preotu in valea Jidanului tacs'a pe 186²/₃ 5 fl. Dn. Alesiu Csia Jude regiu in Reghinu pentru diploma 1 fl. Dn. Marcu Cetatianu subjude in Reghinu pentru diploma 1 fl.

Au mai incursu la fondulu asociatiunei:

Dela dn. dr. Demetriu Racuciu advocatu in Sibiiu tacs'a pe 187⁰/₁, 187¹/₂, 187²/₃ si 187³/₄ 20 fl. Dn. dr. Visariou Romanu directoru alu Albinei tacs'a pe 187⁴/₅ 5 fl. Dn. Mateiu Popu Grideanulu advocatu in Muresiu-Osiorheiu tacs'a pe 187⁰/₁, 187¹/₂, 187²/₃, 187³/₄, 187⁴/₅ 25 fl. Dn. dr. Constantinu Moisilu pro esoru in Naseudu tacs'a de m. ord. nou pe 187⁴/₅ 5 fl. Dn. Leonu Lupu preotu in Hudacu tacs'a de m. ord. nou pentru totudeaun'a in un'a actiune dela Albin'a, tacs'a pentru diploma si transcriere 102 fl.

Dn. Vas. Lupu propriet. in Hudacu tacs'a de m. ord. n. pre 187⁴/₅ si pentru diploma 6 fl. Dn. Demetriu Lupu proprietariu in Hudacu tacs'a de m. ord. nou si pentru diploma 6 fl. Dn. Patriciu P. Barbu advocatu in Reghinu tacs'a de m. ord. nou pe 187⁴/₅ si pentru diploma 6 fl. Dn. Mihaiu Ratonu notariu in Siarmasiu tacs'a de m. ord. nou pre 187⁴/₅ si pentru diploma 6 fl. Dn. Georgie Baiasiu primariu in Siarmasiu tacs'a de m. ord. nou pe 187⁴/₅ si pentru diploma 6 fl. Dela comun'a basericésca gr. cat. dein Siarmasiu tacs'a de m. ord. nou pe 187⁴/₅ si pentru diploma 6 fl. Dela comun'a politica dein Siarmasiu tacs'a de m. ord. nou pe 187⁴/₅ si pentru diploma 6 fl.

Prin directiunea despart. cerc. alu Brasiovului (I) s'a tramesu:

I. Tacse de membrii ordinari:

Dela dn. Iosifu Popu jude reg. in Brasiovu tacs'a pre 187⁴/₅ 5 fl. Dn. Iosifu Puscariu advocatu in Brasiovu pre 187⁰/₁ 5 fl. Dn. dr. Ioane Mesiota directoru gimn. in Brasiovu, tacs'a pe 186²/₃ 5 fl. Dn. dr. Nicolau Popu profesor gimn. in Brasiovu tacs'a pe 187²/₃ 5 fl. Dn. Iosifu Baracu protop. in Brasiovu tacs'a pe 187⁴/₅ 5 fl. Dn. Bartolomeiu Baiulescu parochu in Brasiovu tacs'a pe 187³/₄ 5 fl. = 30 fl.

II. Cá tacse de membrii ajutatori:

Dela dn. Toma Bersanu 1 fl. Dn. Andreiu Andronicu 1 fl. Iosifu Micu 1 fl. G. Russu 1 fl. Stef. Tautu 1 fl. Iosifu Morariu 1 fl. Ioane Mailatu 1 fl. Ioanu Tabanu 1 fl. Ioanu Constantinu 1 fl. Ioanu Verzaru 1 fl. Georgie Russu jun. 1 fl. Achimu Mailatu 1 fl. sume 12 fl.

III. Cá benefacutori au contribuitu:

I. Achimu Tautu jun. 50 cr. I. D. Serbatóre 20 cr. Baseric'a romanu dein Magerusiu 3 fl. Zah. Oprea 50 cr. Petru Tautu 40 cr. Baseric'a romana dein Rotbavu 3 fl. G. Radu 50 cr. I. Stoic'a 50 cr. Ioanu Bordeanu 50 cr. And. Bersanu stud. 80 cr. Ioanu Brezoeanu 5 fl. Const. Brezoeanu 5 fl. Sum'a 19 fl. 90 cr.

Obs. S'au tramesu la asoc. numai sum'a de sub. I. éra sumele de sub II si III. s'au retienutu dein partea Cassei despart. resp.

(Va urmá.)